

A jövő tudósai

Tisztelt Olvasó!

A kutatók utánpótlásával – fiatal tudósokkal foglalkozó melléklet harmincegyedik számában *Fuszek Csilla, Gordon Győri János és Szilágyi Zsuzsa* írását közöljük a magyar tehetséggondozás eredményeiről – nemzetközi összehasonlításban. Kérjük, ha a nők tu-

dományban betöltött helyzetével vagy az ifjú kutatókkal kapcsolatos témában bármilyen vitázó megjegyzése, vagy javaslata lenne, keresse meg a melléklet szerkesztőjét, Csermely Pétert az alábbi e-mail címen.

Csermely Péter

az MTA doktora (Simmelweis Egyetem, Orvosi Vegytani Intézet) • csermely@eok.sote.hu

A MAGYAR TEHETSÉG- GONDOZÁS EREDMÉNYEI nemzetközi összehasonlításban

A kétezres évek elején indult az a Franz J. Mönks Professor által vezetett, többéves kutatómunkát jelentő kezdeményezés, amely összehasonlította huszonegy európai ország tehetséggondozással kapcsolatos tevékenységét. 2003-ban *A tehetséges tanulók iskolai oktatása: 21 európai állam tapasztalatai* címmel jelent meg a vizsgálatok első összefoglalása. Ebből a tanulmányból is kiderül, hogy Magyarországnak nem kell szégyenkeznie, hiszen jelentős eredményeket tud felmutatni az iskolai tehetséggondozás területén, a törvényhozástól az iskolai programokon át a tanárképzésig. Természetesen a jelenlegi cikkünk nem tűzheti ki célul elért eredményeink ehhez hasonlóan részletes bemutatását. A nemzetközileg is jelentős magyar kezdeményezésekből szeretnénk néhányat ismertetni. A nagyon fontos iskolai tehetséggondozás mellett a civil szféra erőfeszítéseként megszületett programokra, mozgalmakra is koncentrá-

lunk. Összefoglalásunkban a 2006 óta történeteket fejtiük ki bővebben.

1. A magyar tehetséggondozás nemzetközi jelentőségű hagyományai

A magyar tehetségszűrés jelenlegi eredményeinek megértéséhez érdemes a tehetséggondozás egy-egy kiemelkedő teljesítményére visszatekintnünk a múltba, és felvillantani azokat az eseményeket, amelyek a magyarországi tehetségszűrés fontos állomásai voltak.

Martinkó József a Magyar Tehetséggondozó Társaság történetét feldolgozva foglalta össze a magyarországi tehetséggondozás legjelentősebb lépéseit. Martinkó szerint ugyan intézményes tudatos tehetségnevelésről a kezdetekben még korántsem beszélhetünk, de már Géza fejedelem, majd Szent István király is felismerte, hogy a nemzetet csak tanult emberek tarthatják fenn. Az első magyar iskolában, a Géza fejedelem által alapított pannonhalmi bencés monostorban 996-tól kezdve, évszázadok óta képeznek tehetséges gyermekeket. A későbbiek folyamán a magyarországi oktatás és nevelés történetéből